

Anna Falkenbergs tale ved Folketingets åbningsdebat

Taler

Anna Falkenberg
Medlem af Folketinget for
Sambandsflokkurin

Dato

5. oktober 2023

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

Tak for ordet. »Intet menneske er en ø, fuldstændigt i sig selv; ethvert menneske er et stykke af kontinentet, en del af fastlandet; hvis en jordklump skylles væk af havet, bliver Europa mindre.« Ordene er ikke mine, men John Donnes, en engelsk digter og præst. Ordene faldt for mange år siden, ja, for at være helt præcis var det i 1624. Men betydningen af ordene er tidløs. Ordene bliver fortolket sådan, at John Donne vil fortælle os, at vi mennesker er forbundet til hinanden, og hvor vigtig den menneskelige forbindelse er for vores velbefindende og overlevelse som individer. Det er ikke ukendt, at politiske betydninger bliver lagt i John Donnes ejendommelige ord. Hvad nu hvis vi sætter Færøerne ind i den kontekst, at intet menneske er en ø? Så kunne vi fortolke teksten sådan, at det ikke er sundt for et land at isolere sig. Det er godt for Færøerne at være forbundet til Danmark, for som et øsamfund er det ligefrem nødvendigt at være en del af noget større.

Som medlem af Sambandsflokkurin er jeg tilhænger af samhørighed, og det kommer nok ikke som en overraskelse. Politikere, der er fortalere for rigsfællesskabet høres ofte sige, at der er tale om en unik konstruktion. Som statsministeren sagde i sin åbningstale: tre lande, tre flag, tre folk med hver sin identitet, kultur og sprog. Det, at vi er forskellige og alligevel holder sammen, gør rigsfællesskabet unikt. Vi har fundet en ordening i kongeriget, hvor Færøerne og Grønland i udstrakt grad er selvstyrende. Jeg kan godt se fordelene. Vi lovgiver selv på næsten alle områder og nyder samtidig fordelene af at være en del af noget større. Laver vi den korte sammenligning med John Donnes ord in mente, kan vi vel konkludere, at vi har det perfekte fællesskab. Er det så simpelt? Nej, desværre.

Tidligere i år var det 75 år siden, at hjemmestyreløven på Færøerne trådte i kraft.

Overordnet har hjemmestyreløven sammen med overtagelsesloven fra 2005 været gunstig for forholdet mellem Færøerne og Danmark. Hjemmestyreløven er lidt ligesom grundloven i den forstand, at den ofte bliver sammenlignet med en harmonika. Du kan trække den sammen eller folde den ud, alt efter hvilken musik du vil spille. I disse 75 år er der hele tiden blevet justeret på, hvad Færøerne kan, og hvad vi ikke kan. På Færøerne er der en trang og en vilje til at styre selv på de fleste områder. Det vil jeg i hvert fald vove at påstå.

Mit parti, Sambandsflokkurin, er det parti, som har været med til at fremme næstflest overtagelser af sagsområder, på trods af at vi er et samhörighed parti. For det er ikke en modsætning at ville samhörighed, men samtidig overtage flere og flere sagsområder og derved blive mere og mere selvstændig. Vi ville gerne være i et ligeværdigt forhold med Danmark, det ønsker jeg i hvert fald. Selv om hjemmestyreløven har fungeret i 75 år, er det rimeligt at stille spørgsmålet, om hjemmestyreløven også skal være gældende de næste 75 år, eller om den skal erstattes af en anden ny lovgivning – en lovgivning, der vil danne ramme om vores moderniseret fællesskab, og som afspejler den tid, vi lever i, altså at vi fremtidssikrer vores samhörighed.

Der er i dag nogle forhindringer i hjemmestyreløven, som volder problemer nogle gange. Færøernes ageren i forhold til udenrigspolitik er hæmmet, og det giver særligt udslag i de forhold, hvor alle tre rigsdele er repræsenteret. Er der ikke fælles fodslag, skal Danmark i sidste ende udstikke kursen, og den er ikke altid den samme, som Grønland og Færøerne har sat. Færøerne bliver mere inddraget i forsvarspolitikken end tidligere på grund af den geopolitiske situation. Tilgangen er god og nødvendig, for med større viden kan færøske politikere blive bedre til at træffe afgørelser på området, men formelt ligger magten jo i Danmark, og ville vi ikke blive mere ligeværdige, hvis udenrigs- og sikkerhedspolitikken også formelt blev grundfæstet i det færøske politiske system? Det er et åbent spørgsmål fra min side, og det er også et åbent spørgsmål fra min side, om tiden ikke inde til at reformere ordningen i rigsfællesskabet.

I sidste uge var jeg til en konference på Færøerne, hvor netop rigsfællesskabets konstruktion var til debat. Der synes der at være bred enighed blandt både eksperter og politikere om, at tiden er kommet til at lave ændringer – eller rettere sagt, der *skal* laves ændringer, hvis vores unikke fællesskab skal bestå. Hypotetisk blev der talt om en føderation, og man tilføjer Færøerne større råderum, uden at grundloven nødvendigvis skulle ændres. Så er der selvfølgelig

nogle, som vil løsrive sig helt fra Danmark. Sidstnævnte løsning er en falliterklæring, hvis du spørger mig. Jeg har ikke den forkromede løsning på talerstolen her i dag, men tiden kalder på ændringer, og jeg synes, vi skal være modige nok til at tage debatten, for det nytter ikke noget at stikke hovedet i busken som en struds.

Jeg må slå fast, at selv om jeg mener, at debatten om et fremtidigt forhold med Danmark er nødvendig, må jeg udtrykkelig sige, at vi skal finde en løsning, hvor vi stadig er sammen i en større enhed, hvad end den konstruktion kommer til at hedde eller være. John Donnes ord kommer til sin ret: Intet mennesket er en ø. Hvis en jordklump skylles væk fra havet, bliver Europa mindre. 18 små, men geostrategisk afgørende jordklumper i Nordatlanten udgør Færøerne. Disse jordklumper resulterer i et mindre Europa, hvis Færøerne ikke bliver betragtet og forhandlet med som en del af kontinentet. Vi ønsker en forbedret handelsaftale og et generelt styrket samarbejde med EU. Den danske regering er på sagen, hvilket er meget værdsat, men det er dog vigtigt at påpege, at den geostrategiske placering udgør en sårbar position i en krisetid.

Jo længere tid det tager at styrke samarbejdet med kontinentet, jo længere bliver de 18 jordklumper med stor geostrategisk betydning for verdens stormagter skyllet væk fra det europæiske fællesskab, som vi betragter os som en del af. Tiden er nu! Og det er muligt, for intet menneske er en ø fuldstændig i sig selv. Færøerne er ikke et land fuldstændig i sig selv. Danmark er heller ikke et land fuldstændig i sig selv. Færøerne og Danmark er lande i rigsfællesskabet, og det er på tide, at samarbejdet med EU bliver prioriteret, og det muliggøres med fællesskabets slagkraft i ryggen.

[Taleren taler færøsk] ... Og nu på dansk: Tusind tak til Præsidiets for at give os nordatlantiske folketingsmedlemmer mulighed for at holde vores taler på vores modersmål. Muligheden vil helt sikkert gavne dem, der føler sig bedre tilpas med at holde deres taler på modersmålet. Jeg vil dog fremadrettet benytte det danske sprog her i Folketingssalen, da jeg føler mig komfortabel med det danske sprog og vil gerne have en dialog med jer på dansk. Tak for ordet.

Kilde
ft.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Debattale, Folketingstale, Politisk tale

Relateret

Christian Rabjerg Madsens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Morten Dahlins tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Monika Rubins tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Alex Vanopslaghs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Franciska Rosenkildes tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Inger Støjbergs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Markus Elias Olsens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Martin Lidegaard's tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Mette Frederiksens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Morten Messerschmidts tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Pelle Dragsteds tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Pernille Vermunds tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Pia Olsen Dyhrs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Sjúrður Skaales tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Søren Pape Poulsens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Aaja Chemnitz' tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anna-falkenbergs-tale-ved-folketingets-abningsdebat>